

❖ **Modulul 10:**

CONTRACTE SPECIFICE ACTIVITĂȚII COMERCIALE II

Timpu mediu necesar pentru studiu: *120 minute*.

Obiective educaționale

În urma studierii acestui *Modul* veți dobândi următoarele competențe și aptitudini:

- Însușirea noțiunilor esențiale ce privesc încheierea, executarea și încetarea contractului de comision;
- Însușirea noțiunilor esențiale ce privesc încheierea, executarea și încetarea contractului de cont curent;
- Însușirea noțiunilor esențiale ce privesc încheierea, executarea și încetarea contractului de report;
- Cunoașterea noțiunilor generale despre contractul de gaj.

Cuvinte cheie:

- contract de comision, mandat fără reprezentare, comisionar, comitent, contract de cont curent, contract de report, contract de gaj.

Cuprinsul Modulului:

OBIECTIVE EDUCAȚIONALE.....	1
CUVINTE CHEIE.....	1
<i>CONTRACTUL DE COMISION .....</i>	3
<i>CONTRACTUL DE REPORT.....</i>	10
<i>CONTRACTUL DE CONT CURENT.....</i>	13
<i>CONTRACTUL DE GAJ.....</i>	16
SUBIECTE PENTRU AUTOEVALUARE	20
ÎNTREBĂRI DE AUTOEVALUARE.....	20
SUBIECTE PENTRU EVALUARE ȘI CONTROL.....	22
REZUMATUL MODULUI 10	22
BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE	24

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 10

❖ CONTRACTUL DE COMISION

- **Noțiuni generale**

În relațiile comerciale mandatul apare de multe ori ca un procedeu tehnic prea riguros. El presupune cunoașterea de către terți a persoanei mandantului, precum și limitele împuternicirii date mandatarului. Mai avantajos pentru terți e contractul de comision.

Contractul de comision este tot un mandat, dar fără reprezentare sau cu o reprezentare indirectă.

Contractul de comision este contractul prin care o parte (comisionar) se obligă pe baza împuternicirii celeilalte părți (comitent) să încheie anumite acte de comerț în nume propriu, dar pe seama comitentului, în schimbul unei remunerații (comision).

Contractul de comision este mandatul care are ca obiect achiziționarea sau vânzarea de bunuri ori prestarea de servicii pe seama comitentului și în numele comisionarului, care acționează cu titlu profesional, în schimbul unei remunerații numită comision (art. 2143 Cod civil).

Ambele contracte au același obiect - tratarea de afaceri comerciale, în ambele contracte, actele juridice se încheie cu terții pe seama altei persoane, care a dat împuternicirea. La mandat mandatarul are un drept de reprezentare, deci el încheie acte juridice în numele și pe seama mandantului la comision - comisionarul nu are un drept de reprezentare - el încheie acte juridice în nume propriu, dar pe seama comitentului. Deoarece comisionarul acționează în baza împuternicirii comitentului, dar în nume propriu, se consideră că și în cazul contractului de comision există o reprezentare, dar imperfectă sau indirectă.

Proba contractului

Contractul de comision se încheie în formă scrisă, autentică sau sub semnătură privată. Dacă prin lege nu se prevede altfel, forma scrisă este necesară numai pentru dovada contractului.

- **Caracterele juridice ale contractului de comision sunt:**

- contract bilateral adică el dă naștere la obligații în sarcina comisionarului și comitentului;
- contract oneros adică prin încheierea contractului ambele părți urmăresc realizarea unui folos patrimonial;
- contract consensual adică ia naștere prin simplu acord de voință a părților.

- **Obiectul contractului**

Obligația pe care și-o asumă comisionarul este aceea de a încheia acte juridice (cumpărare sau vânzare de bunuri sau servicii).

Astfel, în cazul vânzării cumpărării unor bunuri un comerciant care produce o marfă și vrea să o vândă și pe o altă piață poate împuternici un comisionar să caute clienți și să vândă marfa pe seama comerciantului.

O varietate a contractului de comision e contractul de consignație, în temeiul căreia o parte (consignant) încredințează unei alte persoane (consignatar) anumite bunuri spre a le vinde în nume propriu la un preț prealabil stabilit, pe seama consignantului, în schimbul unei remunerații.

- **Efectele contractului de comision**

Prin contractul de comision, comitentul îl împuternicește pe comisionar să încheie, în nume propriu, dar pe seama comitentului, anumite acte juridice.

Din contractul de comision se nasc obligații în raporturile dintre comitent și comisionar, raporturi interne guvernate de regulile mandatului.

Încheierea de către comisionar cu terțul a unui act juridic, dă naștere altor efecte juridice, raporturi externe în care comisionarul se obligă direct și personal față de terț.

În consecință între comitent și terț nu se nasc raporturi juridice.

Efecte în raporturile dintre părți: se nasc obligații asemănătoare celor izvorâte din contractul de mandat.

- **Obligațiile părților în contractul de comision**

- **Obligațiile comisionarului**

- *să execute mandatul încredințat de comitent*

- În baza împuternicirii primite, comisionarul e obligat să încheie actele juridice stabilite de comitent.

- Obligația comisionarului nu se reduce la încheierea actelor juridice, ci comisionarul e ținut să îndeplinească toate actele pe care le reclamă realizarea operațiunii cu care a fost împuternicit.

- Instrucțiunile comitentului**

- Comisionarul e obligat să se conformeze instrucțiunilor comitentului și trebuie să acționeze în limitele împuternicirii primite.

- Comisionarul are obligația să respecte întocmai instrucțiunile exprese primite de la comitent. Cu toate acestea, comisionarul se poate îndepărta de la instrucțiunile primite de la comitent numai dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) nu este suficient timp pentru a se obține autorizarea sa prealabilă în raport cu natura afacerii;

- b) se poate considera în mod rezonabil că acesta, cunoscând împrejurările schimbate, și-ar fi dat autorizarea;

c) îndepărtarea de la instrucțiuni nu schimbă fundamental natura și scopul sau condițiile economice ale împuternicirii primite.

Astfel, comisionarul are obligația să îl înștiințeze pe comitent de îndată ce este posibil. Orice operațiune a comisionarului, cu încălcarea sau depășirea puterilor primite, rămâne în sarcina sa, dacă nu este ratificată de comitent; de asemenea, comisionarul poate fi obligat și la plata de daune interese.

Comisionarul e obligat să informeze pe comitent asupra modificării împrejurărilor avute în vedere la stabilirea împuternicirii, pentru o eventuală reconsiderare a împuternicirii date.

Când comisionarul a depășit limitele împuternicirii, comitentul poate refuza operațiunea îndeplinită de comisionar. Când comisionarul a vândut bunurile la un preț mai mic decât cel stabilit de comitent e obligat să plătească comitentului diferența de preț. Această obligație e înlăturată când comisionarul dovedește că astfel s-a evitat păgubirea comitentului. Când comisionarul a cumpărat anumite bunuri la un preț mai mare de cât cel hotărât comitentul poate refuza operațiunea, ca și în cazurile când bunurile nu au calitatea convenită.

Când comisionarul e autorizat să vândă pe credit, legea îl obligă să arate comitentului persoana cumpărătorului și termenul acordat. În caz contrar se prezumă că operațiunea s-a făcut pe bani gata, neputându-se face nici o probă contrară.

Obligația comisionarului de a acționa în limitele împuternicirii are în vedere necesitatea respectării voinței și realizării intereselor comitentului.

Această exigență a legii nu exclude posibilitatea comisionarului de a executa mandatul în condiții mai avantajoase decât cele proiectate de comitent. Avantajele suplimentare obținute de comisionar în îndeplinirea mandatului – se cuvin comitentului ca stăpân al afacerii (afară de cazul când prin contractul de comision s-a prevăzut altfel).

Comisionarul poate încheia o afacere cu sine însuși ?

Nu sunt permise, deoarece interesele contrare ce le presupun cele două calități conduc la posibilitatea prejudicierii comitentului. Astfel, în calitate de cumpărător,

comisionarul e preocupat să plătească un preț cât mai mic, iar în calitate de vânzător să obțină un preț cât mai mare lucru care se poate realiza numai prin sacrificarea intereselor comitentului.

În cazurile în care pericolul de prejudiciere a comitentului nu există legea permite comitentului încheierea unui contract cu sine însuși. Potrivit legii prin contractul de comision, părțile pot prevedea interdicția încheierii contractului de către comisionar cu sine însuși.

- să dea socoteală comitentului asupra îndeplinirii mandatului

Comisionarul e ținut să-l informeze pe comitent asupra mersului operațiunilor și a împrejurărilor de natură să modifice împuternicirea primită

Deoarece contractul cu terțul e încheiat de comisionar în nume propriu, dar pe seama comitentului, drepturile dobândite de comisionar trec direct asupra comitentului, care e în realitate stăpânul afacerii.

Comisionarul e obligat să predea comitentului tot ceea ce a primit de la terț în baza contractului încheiat.

- să îndeplinească obligațiile cu bună credință și diligența unui profesionist

Comisionarul răspunde pentru nerespectarea obligațiilor, chiar și în cazul unei culpe foarte ușoare.

Răspunderea comisionarului

Comisionarul nu răspunde față de comitent în cazul în care terțul nu își execută obligațiile decurgând din act.

Cu toate acestea, el își poate lua expres obligația de a garanta pe comitent de executarea obligațiilor terțului. În acest caz, în lipsă de stipulație contrară, comitentul va plăti comisionarului un comision special „pentru garanție” sau „pentru credit” ori un alt asemenea comision stabilit prin convenția lor sau, în lipsă, de către instanță, care va ține cont de împrejurări și de valoarea obligației garantate.

○ **Obligațiile comitentului**

- să plătească comisionul din momentul în care comisionarul a încheiat actele juridice cu terții, chiar dacă nu au fost executate încă obligațiile rezultate din actele juridice încheiate, explicația fiind că în temeiul contractului de comision, comisionarul e obligat să încheie anumite acte juridice cu terții.

Cuquantumul remunerației este stabilit prin convenția părților sub forma unei sume fixe sau procent calculat la valoarea afacerii realizate de comisionar.

- să restituie cheltuielile făcute de comisionar dar cu îndeplinirea însărcinării primite

Dacă comisionarul a suferit prejudicii comitentul e obligat să plătească despăgubiri. Când comisionarul a făcut anumite cheltuieli în îndeplinirea însărcinării primite, comitentul are obligația să restituie sumele de bani respective.

Dreptul de retenție aparținând comisionarului

Pentru creanțele sale asupra comitentului, comisionarul are un drept de retenție asupra bunurilor acestuia, aflate în detenția sa. Comisionarul va avea preferință față de vânzătorul neplătit.

Comisionul

Comitentul nu poate refuza plata comisionului atunci când terțul execută întocmai contractul încheiat de comisionar cu respectarea împuternicirii primite.

Dacă nu s-a stipulat altfel, comisionul se datorează chiar dacă terțul nu execută obligația sa ori invocă excepția de neexecutare a contractului.

Dacă împuternicirea pentru vânzarea unui imobil s-a dat exclusiv unui comisionar, comisionul rămâne datorat de proprietar chiar dacă vânzarea s-a făcut direct de către acesta sau prin intermediul unui terț.

• **Efectele executării contractului față de terți**

În baza împuternicirii comisionarul încheie actele juridice în nume propriu și e direct obligat către terț. Prin încheierea contractului între comisionar și terț nu se stabilesc nici un fel de raporturi juridice între comitent și terț.

Pentru nerespectarea obligațiilor din contractul încheiat între comisionar și terț răspunde partea în culpă.

În cazul nerespectării obligației de către terț, comisionarul e obligat în temeiul contractului de comision să-l acționeze pe terț în condițiile contractului încheiat cu acesta. În caz contrar, pentru prejudiciul suferit de comitent, comisionarul va datora despăgubiri. Acțiunile comisionarului contra terțului pot fi cedate comitentului.

Față de terț, răspunderea pentru nerespectarea obligațiilor din contractul încheiat de comisionar cu terțul aparține comisionarului, chiar dacă în fapt e vinovat comitentul (de exemplu calitatea necorespunzătoare a mărfii, întârzierea în executarea obligațiilor).

Prin urmare, de regulă, comisionarul e răspunzător față de comitent pentru încheierea actelor juridice cu terțul, nu și pentru executarea lor.

Comisionarul nu răspunde pentru îndeplinirea obligațiilor luate de persoanele cu care a contractat, ci numai în mod excepțional când în contractul de comision s-a stipulat o obligație de garanție a executării din partea comisionarului.

Vânzarea de titluri de credit și alte bunuri cotate

În lipsă de stipulație contrară, când împuternicirea privește vânzarea sau cumpărarea unor titluri de credit circulând în comerț sau a altor mărfuri cotate pe piețe reglementate, comisionarul poate să procure comitentului la prețul cerut, ca vânzător, bunurile pe care era împuternicit să le cumpere sau să rețină pentru sine la prețul curent, în calitate de cumpărător, bunurile pe care trebuia să le vândă în contul comitentului.

Comisionarul care se comportă el însuși ca vânzător sau cumpărător are dreptul la comision. Dacă în aceste cazuri comisionarul, după îndeplinirea însărcinării sale, nu face cunoscută comitentului persoana cu care a contractat,

comitentul are dreptul să considere că vânzarea sau cumpărarea s-a făcut în contul său și să ceară de la comisionar executarea contractului.

Contractul de comision **încetează** prin revocarea împuternicirii de către comitent, prin renunțarea comisionarului la împuternicirea primită, prin moartea, incapacitatea sau falimentul comitentului sau comisionarului (20130 Cod civil).

❖ **CONTRACTUL DE REPORT**

- **Noțiuni generale**

Contractul de report este acela prin care reportatorul cumpără de la reportat cu plata imediată titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț și se obligă, în același timp, să revândă reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie, la o anumită scadență, în schimbul unei sume determinate (art. 1772 Cod civil).

Contractul de report se încheie prin remiterea titlurilor sau valorilor mobiliare, iar dacă acestea sunt nominative, prin îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea lor. Contractul de report este un act juridic complex care cuprinde o dublă vânzare: una care se execută imediat (atât în privința predării titlurilor, cât și a plății prețului), iar cealaltă este o revânzare cu termen și la un preț determinat.

În temeiul contractului de report o persoană, deținătoare de titluri de credit care circulă în comerț (denumită reportat), dă în report (vinde temporar) aceste titluri unei persoane (denumită reportator, de obicei un bancher), în schimbul unui preț plătit imediat. Prin același contract se înțelege ca la un anumit termen, reportatorul să revândă reportatului titluri de credit de aceeași specie, primind prețul determinat.

Titlurile de credit date în report nu vor fi identice cu cele revândute la termen, ci vor fi doar titluri de aceeași specie (de exemplu, acțiuni ale aceleiași bănci).

Operațiunea de report este preferată de persoanele care nu vor să piardă titlurile pe care le dețin și le-au dat doar în report, așa cum se întâmplă când ar vinde titlurile pentru a obține suma de care acestea au nevoie.

Diferența între suma dată de reportator și cea pe care o încasează la termen (denumită report) este profitul realizat de reportator. În plus, aceasta va primi de la reportator, pentru serviciul prestat, o remunerație, denumită preț de report sau premiu.

Contractul de report poate fi folosit nu numai de cel care are nevoie de numerar, ci și de acela interesat să dețină temporar anumite titluri de credit (cum este cazul celui care este interesat să obțină o majoritate într-o adunare generală). În acest caz, acționarul care deține acele titluri le vinde cu condiția ca cel care le cumpără să i le revândă la termen, la un preț determinat. Vânzarea se va face la prețul nominal, iar la termen, cu ocazia revânzării se va încasa un profit de la cel care le-a folosit.

- **Caractere juridice:**

- Contract sinalagmatic
- Contract cu titlu oneros
- Contract real (se încheie prin remiterea titlurilor de credit).

- **Condiții de validitate:**

- să existe un acord de voință al părților;
- manifestările de voință privind vânzarea și revânzarea să fie simultane și între aceleași persoane;
- titlurile de credit trebuie să fie predate efectiv de reportat reportatorului în vânzarea imediată, și de reportator reportatului în revânzare.

- **Efectele contractului de report**

Contractul de report produce anumite efecte juridice care privesc transferul dreptului de proprietate asupra titlurilor de credit și fructele civile ale acestora.

Întrucât contractul de report cuprinde două operațiuni de vânzare, el operează cu dublu transfer de proprietate asupra titlurilor care fac obiectul său, care însă se realizează la date diferite: primul transfer are loc la încheierea contractului, iar al doilea, în sens invers la termenul stabilit.

În lipsă de stipulație contrară, drepturile accesorii conferite de titlurile și valorile mobiliare date în report, precum dobânzile și dividendele ajunse la scadență în timpul duratei reportului, se cuvin reportatorului.

Reportatorul este obligat să exercite opțiunea pe seama reportatului în timpul reportului, dacă titlurile acordă un asemenea drept, în condițiile legii speciale.

Reportatul trebuie să pună la dispoziția reportatorului fondurile necesare, cu cel puțin 3 zile înainte de scadența termenului de opțiune. Dacă reportatul nu îndeplinește această obligație, reportatorul trebuie să vândă dreptul de opțiune în numele și pe seama reportatului.

- **Încetarea contractului de report**

În principiu, contractul de report încetează la termenul stabilit de părți.

Potrivit legii însă la împlinirea termenului pentru revânzare, părțile, prin acordul lor de voințe pot să prelungească contractul de report pentru o altă durată cu păstrarea condițiilor inițiale ale contractului.

La scadență reportatorul revinde reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie ori în schimbul sumei de bani determinate în contractul de report (art. 1776 Cod civil).

Lichidarea reportului se va face înăuntrul celei de a doua zile de lucru ce urmează scadenței.

Dacă la scadența termenului reportului părțile lichidează diferențele, făcând plata, și reînnoiesc reportul asupra unor titluri sau valori mobiliare ce diferă prin

calitatea sau specia lor ori pe un alt preț, atunci se consideră că părțile au încheiat un nou contract.

❖ CONTRACTUL DE CONT CURENT

- **Noțiuni generale**

Contractul de cont curent este un procedeu tehnic constând în înțelegerea părților ca în loc să achite separat și imediat creanțele reciproce izvorâte din prestațiile făcute una către cealaltă, lichidarea să se facă la un anumit termen, prin achitarea soldului de către partea debitoare.

Contractul de cont curent este acela prin care părțile, denumite curentiști, se obligă să înscrie într-un cont creanțele decurgând din remiteri reciproce, considerându-le neexigibile și indisponibile până la închiderea contului (art. 2171 Cod civil).

Soldul creditor al contului la încheierea sa constituie o creanță exigibilă. Dacă plata acestuia nu este cerută, soldul constituie prima remitere dintr-un nou cont și contractul este considerat reînnoit pe durată nedeterminată.

Procedeu tehnic sus-menționat este folosit de comercianții care au un volum mare de afaceri reciproce și mai ales atunci când se găsesc în localități diferite, pentru evitarea lichidării individuale a fiecărei creanțe.

Contractul se poate încheia între un comerciant angrosist și unul detailist pentru toată seria de continuă de vânzări comerciale intervenite între ei, între un comerciant și un comisionar, între un comerciant și reprezentantul său. Forma cea mai utilizată este cea bancară, adică între o bancă și un client al său în scopul de a facilita circulația și fructificarea banilor.

Părțile între care se încheie contractul de cont curent se numesc curentiști, iar prestațiile reciproce pe care și le fac se numesc „remize”. Prestațiile constau în operațiuni prin care o parte pune la dispoziția celeilalte părți o valoare

patrimonială de orice fel, urmând ca suma convenită transmitătorului să fie depusa în contul curent, aceleași lucru petrecându-se și de partea cealaltă.

- **Caracterele juridice** ale contractului de cont curent sunt:

- este un contract bilateral;
- este un contract *intuitu personae*;
- este un contract consensual;
- este un contract cu titlu oneros;
- este un contract cu executare succesivă în timp;
- este un contract accesoriu.

Din moment ce suma de bani a fost trecută în cont, ea își pierde individualitatea, contopindu-se în masa sumelor înregistrate în cont, la activ sau pasiv, după caz. La scadență se vor aduna posturile de la activ și de la pasiv pentru a se stabili care dintre părți este debitoare și, în această calitate, trebuie să achite soldul rezultat.

- **Efectele principale**

Prin contractul de cont curent, proprietatea remiterilor se transferă primitorului, prin înregistrarea acestora în cont. Obligațiile născute din remiterile anterioare se novează și creanțele reciproce se compensează până la concurența debitului și creditului, sub rezerva plății soldului creditor. Dobânzile curg pentru fiecare sumă de la data înscrierii în cont până la încheierea contului și se socotesc pe zile, dacă părțile nu convin altfel.

Contractul de cont curent are ca efect și o novație, obligația principală stingându-se fiind înlocuită cu o nouă obligație al cărei temei este contul curent. Într-adevăr, prestația făcută de o parte către cealaltă s-a bazat pe un contract juridic.

Ca efect al contractului de cont curent, prin înscrierea în cont, **creanțele își pierd individualitatea**, ele se contopesc într-un tot indivizibil.

În sfârșit, contractul de cont curent **are ca efect și o compensație**. Aceasta înseamnă că datoriile reciproce ale părților se sting până la concurența debitului și creditului, urmând a se plăti soldul rămas după compensație.

Efectele secundare sunt: curgerea dobânzilor și dreptul la comision și alte cheltuieli. Deși până la scadență contul este indivizibil totuși pentru fiecare sumă înscrisă curg de drept dobânzi, de la data înscrierii și până la încheierea contului.

- **Încetarea contractului**

Contractul de cont curent încetează de drept la expirarea termenului convenit expres de părți în cuprinsul contractului sau ulterior, prin convenție separată încheiată în formă scrisă.

În cazul contractului încheiat pe durată nedeterminată, fiecare parte poate declara încetarea acestuia la încheierea contului, înștiințând-o pe cealaltă parte cu 15 zile înainte. Dacă părțile nu au convenit altfel, contractul de cont curent pe durată nedeterminată se consideră că are ca termen intermediar de încheiere a contului ultima zi a fiecărei luni.

În caz de incapacitate, insolvență sau moarte, oricare dintre cureniști, reprezentantul incapabilului sau moștenitorul poate denunța contractul înștiințând cealaltă parte cu 15 zile înainte.

- **Încheierea contului**

Încheierea contului curent și lichidarea soldului se fac la scadența prevăzută în contract sau la momentul încetării contractului de cont curent. Părțile pot decide termene intermediare de încheiere a contului, iar în acest caz soldul creditor se înscrie ca prima partidă în noul cont.

Soldul creditor constituie o creanță lichidă și exigibilă la care se va calcula dobânda convențională de la data încheierii contului, dacă nu este trecut într-un cont nou. Dacă soldul nu este trecut într-un cont nou, se va calcula, în lipsă de stipulație contrară, dobânda legală, de la data încheierii contului.

- **Executarea și poprirea**

Numai soldul creditor rezultat la încheierea contului curent poate fi supus executării sau popririi pornite contra unuia dintre curentiști.

Creditorii oricăruia dintre curentiști pot solicita instanței să dispună, pe cale de ordonanță președințială, încheierea înainte de termen a contului curent, pentru executarea sau poprirea soldului rezultat în favoarea curentistului debitor.

❖ **CONTRACTUL DE GAJ**

Noțiunea de gaj este folosită de Codul Civil pentru a defini doar garanțiile mobiliare cu deposedare (garanție reală care presupune remiterea materială către creditor a bunului mobil ce face obiectul garanției sau a titlului de valoare).

- **Obiectul gajului**

Gajul poate avea ca obiect bunuri mobile corporale sau titluri negociabile emise în formă materializată.

- **Constituirea gajului**

Gajul se constituie prin remiterea bunului sau titlului către creditor sau, după caz, prin păstrarea acestuia de către creditor, cu consimțământul debitorului, în scopul garantării creanței.

Gajul asupra titlurilor negociabile se constituie, în cazul titlurilor nominative sau la purtător, prin remiterea acestora, iar în cazul titlurilor la ordin, prin andosarea acestora, în scop de garanție.

- **Publicitatea gajului**

Publicitatea gajului bunurilor mobile corporale se realizează fie prin deposedarea debitorului, fie prin înscrierea gajului la arhivă.

Publicitatea gajului asupra sumelor de bani se realizează numai prin deținerea acestora.

Gajul asupra titlurilor negociabile este perfectat prin remiterea sau, după caz, prin andosarea titlurilor.

- **Deținerea bunului de către creditor**

Deținerea bunului de către creditorul gajist trebuie să fie publică și neechivocă. Atunci când față de terți se creează aparența că debitorul deține bunul, gajul nu poate fi opus acestora.

Deținerea prin intermediul unui terț

Creditorul poate, cu acordul debitorului său, să exercite deținerea prin intermediul unui terț, însă deținerea exercitată de acesta nu asigură opozabilitatea gajului decât din momentul în care a primit înscrisul constatator al gajului.

- **Conservarea gajului**

Gajul există numai atât timp cât creditorul deține bunul gajat sau, după caz, cât timp este valabilă andosarea titlului la ordin.

Cu toate acestea, gajul nu se stinge atunci când:

- a) creditorul nu mai deține bunul, fără voia sa, prin fapta altei persoane;
- b) creditorul a remis temporar bunul debitorului sau unui terț pentru a-l evalua, repara, transforma sau ameliora;
- c) creditorul a remis bunul unui alt creditor al debitorului său în cadrul unei proceduri de urmărire silită.

- **Restituirea bunului către creditor**

Sub rezerva regulilor privitoare la dobândirea proprietății bunurilor mobile prin posesia de bună-credință, creditorul gajist poate să ceară restituirea bunului de la cel care îl deține, cu excepția cazului în care bunul a fost preluat de un creditor

ipotecar cu rang superior sau preluarea a intervenit în cadrul procedurii de executare silită.

- **Drepturile și obligațiile creditorului gajist**

Creditorul gajist are drepturile și obligațiile unui administrator al bunului altuia însărcinat cu administrarea simplă.

- **Fructele bunului gajat**

În lipsă de stipulație contrară, creditorul predă debitorului fructele naturale și industriale. El impută fructele civile mai întâi asupra cheltuielilor făcute, apoi asupra dobânzilor și, la urmă, asupra capitalului.

- **Pieirea bunului**

Creditorul nu răspunde pentru pieirea bunului atunci când aceasta se datorează forței majore, vechimii ori folosirii normale și autorizate a bunului.

- **Cheltuielile de conservare**

Debitorul este ținut să restituie creditorului cheltuielile făcute cu conservarea bunului.

- **Restituirea bunului către debitor**

Debitorul nu poate cere restituirea bunului decât după ce a executat obligația, cu excepția cazului în care creditorul folosește ori conservă bunul în mod abuziv.

Gajul se stinge atunci când creditorul este obligat să restituie bunul în temeiul unei hotărâri judecătorești.

- **Indivizibilitatea gajului**

Gajul poartă asupra tuturor bunurilor grevate până la stingerea integrală a obligației garantate.

Moștenitorul debitorului, plătind partea din datorie care îi revine, nu poate cere partea sa din bunul grevat cât timp obligația nu este stinsă în întregime.

Moștenitorul creditorului gajist, primind partea din creanță care îi revine, nu poate remite bunul grevat în dauna celorlalți moștenitori care nu au fost plătiți.

- **Aplicarea regulilor privitoare la ipotecă**

Dispozițiile privitoare la publicitatea, prioritatea, executarea și stingerea ipotecilor mobiliare se aplică în mod corespunzător.

Subiecte pentru autoevaluare:

Întrebări de autoevaluare

1. Caracterele juridice ale contractului de comision.

Scrie răspunsul tău aici:

.....
.....

Răspunsul corect la întrebarea de mai sus este:

- contract bilateral adică el dă naștere la obligații în sarcina comisionarului și comitentului;
- contract oneros adică prin încheierea contractului ambele părți urmăresc realizarea unui folos patrimonial;
- contract consensual adică ia naștere prin simplu acord de voință a părților.

2. Obligațiile comitentului în contractul de comision.

Scrie răspunsul tău aici:

.....
.....

Răspunsul corect la întrebarea de mai sus este:

- să plătească comisionul din momentul în care comisionarul a încheiat actele juridice cu terții, chiar dacă nu au fost executate încă obligațiile rezultate din actele juridice încheiate, explicația fiind că în temeiul contractului de comision, comisionarul e obligat să încheie anumite acte juridice cu terții. Cuantumul

remunerației este stabilit prin convenția părților sub forma unei sume fixe sau procent calculat la valoarea afacerii realizate de comisionar.

- să restituie cheltuielile făcute de comisionar dar cu îndeplinirea însărcinării primite

Dacă comisionarul a suferit prejudicii comitentul e obligat să plătească despăgubiri. Când comisionarul a făcut anumite cheltuieli în îndeplinirea însărcinării primite, comitentul are obligația să restituie sumele de bani respective.

3. Condițiile de validitate ale contractului de report.

Scrie răspunsul tău aici:

.....
.....

Răspunsul corect la întrebarea de mai sus este:

- să existe un acord de voință al părților;
- manifestările de voință privind vânzarea și revânzarea să fie simultane și între aceleași persoane;
- titlurile de credit trebuie să fie predate efectiv de reportat reportatorului în vânzarea imediată, și de reportator reportatului în revânzare.

4. Încetarea contractului de cont curent.

Scrie răspunsul tău aici:

.....
.....

Răspunsul corect la întrebarea de mai sus este:

Contractul de cont curent încetează de drept la expirarea termenului convenit expres de părți în cuprinsul contractului sau ulterior, prin convenție separată încheiată în formă scrisă. În cazul contractului încheiat pe durată nedeterminată, fiecare parte poate declara încetarea acestuia la încheierea contului, înștiințând-o pe cealaltă parte cu 15 zile înainte. Dacă părțile nu au convenit altfel, contractul de

cont curent pe durată nedeterminată se consideră că are ca termen intermediar de încheiere a contului ultima zi a fiecărei luni.

Dacă ați terminat de răspuns la întrebările de mai sus, verificați-vă răspunsurile date confruntându-le cu materialul teoretic prezentat în acest Modul.

Nu ați răspuns corect la toate întrebările? Nu fiți dezamăgiți, căci vă recomandăm să reparați materialul teoretic și cu siguranță veți putea răspunde acestor întrebări. E simplu! Puteți de asemenea, să vă notați eventualele nelămuriri, pentru a le clarifica în cadrul *Activității tutoriale (AT)*.

Ați răspuns corect la toate întrebările? FELICITĂRI!!! Continuați parcurgerea acestui Modul pentru a vă pregăti corespunzător în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru acest Modul.

Subiecte pentru evaluare și control

Întrebări de evaluare

1. Obligațiile comisionarului în contractul de comision.
2. Definiți contractul de report.
3. Contractul de gaj.

Rezumatul Modulului 10

Contractul de comision este mandatul care are ca obiect achiziționarea sau vânzarea de bunuri ori prestarea de servicii pe seama comitentului și în numele

comisionarului, care acționează cu titlu profesional, în schimbul unei remunerații numită comision (art. 20143 Cod civil). Obligația pe care și-o asumă comisionarul este aceea de a încheia acte juridice (cumpărare sau vânzare de bunuri sau servicii). Prin contractul de comision, comitentul îl împuternicește pe comisionar să încheie, în nume propriu, dar pe seama comitentului, anumite acte juridice. Din contractul de comision se nasc obligații în raporturile dintre comitent și comisionar, raporturi interne guvernate de regulile mandatului.

Contractul de report este acela prin care reportatorul cumpără de la reportat cu plata imediată titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț și se obligă, în același timp, să revândă reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie, la o anumită scadență, în schimbul unei sume determinate (1772 Cod civil). Contractul de report se încheie prin remiterea titlurilor sau valorilor mobiliare, iar dacă acestea sunt nominative, prin îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea lor. Contractul de report este un act juridic complex care cuprinde o dublă vânzare: una care se execută imediat (atât în privința predării titlurilor, cât și a plății prețului), iar cealaltă este o revânzare cu termen și la un preț determinat.

Contractul de cont curent este acela prin care părțile, denumite curentiști, se obligă să înscrie într-un cont creanțele decurgând din remiteri reciproce, considerându-le neexigibile și indisponibile până la închiderea contului (art. 2171 Cod civil).

Noțiunea de gaj este folosită de Codul Civil pentru a defini doar garanțiile mobiliare cu deposedare (garanție reală care presupune remiterea materială către creditor a bunului mobil ce face obiectul garanției sau a titlului de valoare). Gajul poate avea ca obiect bunuri mobile corporale sau titluri negociabile emise în formă materializată. Gajul se constituie prin remiterea bunului sau titlului către creditor sau, după caz, prin păstrarea acestuia de către creditor, cu consimțământul debitorului, în scopul garantării creanței.

Bibliografie obligatorie

1. **O. Mihăilă**, *Drept comercial, note de curs pentru studenții la forma de învățământ ID*, Editura Universității din Oradea, 2010;
2. **S. Angheni, M. Volonciu, C. Stoica**, *Drept comercial, ed. 4*, Editura C. H. Beck, 2008;
3. **St. D. Cârpenaru**, *Drept comercial român*, Ed. Universul Juridic, București, 2011;
4. **St. D. Cârpenaru**, *Tratat de drept comercial român*, Ed. Universul Juridic, București, 2012;
5. **D. Florescu**, *Contractele speciale - în noul Cod Civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2012
6. **Ghe. Gheorghiu, A. Tutuianu, E. Istrățescu**, *Drept comercial român, Ed. a-II-a*, Editura Bibliotheca, Targoviste, 2004;
7. **F. Moțiu**, *Contracte speciale*, Ed. Universul Juridic, București, 2011;
8. *Noul Cod civil*, Ed. Hamangiu, 2012.